

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK — CONTICH

1. Drie maanden onder de Sneeuw. — 3. Sint Gregoriusdag op School. — 6. Een moedig Meisje. — 7. Karel Cogge. De Overstroming aan den IJzer. — 8. Het Wonderlijk Gezelschap. — 11. Het Kermismeisje. — 12. Willem Tell. — 13. Beter een lap dan een scheur. — 17. De Zinneloozen van Gheel. — 20. De Klok van Stuivekenskerke. — 24. Grapjes en Vroolijke Verhalen. — 34. Nog Grapjes. — 35. Het Kindje van de Zee. — 37. De Bezembinders van Kleit. — 38. De Vlucht in de Koffer. — 41. De Gierigaard. — 43. De Veerman van 't Zwin. — 48. Eerlijk duurt 't langst. — 61. Streng Winters. — 62. De Wees in Londen. — 63. Sinterklaas op de Heide. — 66. De Kinderen van den Smokkelaar. — 67. De Paaschklokken. — 69. Leeuwijte van Damme. — 70. Van Alles Wat. — 71. Nieuwsgierig Aagje. — 79. De Verrassing van Oudenaarde. — 83. Op de Hooge Venen. — 85. De Overwintering van Nova Zembla. — 89. Hoogmoed komt voor den val. — 89. Het Spook. — 95. De twee Weesjes. — 96. De oude Redder. — 97. De Vlucht. — 101. Toch beter Thuis. — 105. Ongeluk en Geluk. — 108. Bieke. — 109. De oude Mantel. — 110. Robinson Crusoe. — 113. De Rooversjongen. — 114. Nooit Vergeten. — 118. De Spion van den Molen. — 119. De Kinderen van den Dokter. — 120. De Ruwe Kerel. — 126. De Kerels van Lampernisse. — 136. Thijl Uilenspiegel. — 137. Oom Tom. — 141. De Kerstavond van Bertje. — 143. De Reis in de Wildernis. — 168. Een jonge Held. — 169. Jacob van Artevelde. — 170. De Overwinning van Karel. — 171. Genoveva van Brabant. — 172. De Avontuurlijke Reis. — 173. De Strijd met den Wolf. — 174. Een vreese-hlijke Avond. — 175. De gevluchte Slaaf. — 176. In de Vliegmaschine. — 177. Een moedige Vrouw. — 178. Ontsnapt. — 179. Valsch beschuldigd. — 180. De Zoon van den Torenwachter. — 181. Terug bij vrouw en kinderen. — 182. De Reis v. Columbus. — 183. De Schilder van Karel den Stouten. — 184. Het Spook van de Schelde. — 185. Het Avontuur in het gebergte. — 186. Jack de Cowboy. — 187. Hoe Jack prairieboer werd. — 188. De sterkste Voetbalclub. — 189. De Held van Tremeloo. — 190. De straf van 't Elzelareshof. — 191. De Cowboy van Fort Bell. — 192. Jeanne d'Arc. — 193. De Wandelende Deur. — 194. De Avonturen van Geeraart. — 195. Geeraart in Rusland. — 196. Dikke Dries. — 197. De Roode Knuppels. — 198. Rosa van Dennenburg. — 199. De Wolf van Ghistel. — 200. De betooverde Molen. — 201. Zonderling gered. — 202. De Spaansche Furie. — 203. De Boeteling van Veurne. — 204. Een angstige Nacht. — 205. De Prins van Kakao. — 206. De dappere Ezie. — 207. De Avonturen van David. — 208. In en uit de Gevangenis. — 209. De Spion voor zijn Land. — 210. In het verwoeste Vlaanderen.

Vraag elke week het nieuwe boekje aan uw dagbladverkooper, want de reeks van deze veel gevraagde boekjes gaat gedurig voort.

— PRIJS 60 CENTIEM. —

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baersode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

A. HANS

Nr. 256

Oprechtheid Beloond

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich

A. HANS

Nr 256.

Oprechttheid Beloond

OPRECHTHEID BELOOND.

I.

Castilla Bolle, een meisje van rond de twintig, stond even buiten Aalst op de zandbaan naar Meire. Het was een grauwe Novemberdag van een der jaren 1700. Haar vader was gisteren naar Burst gegaan en had voor den middag terug moeten zijn. En nu was het al drie uur. Castilla voelde zich ongerust. Het was zulk een akelige tijd. De Franschen, die toen ons land bezet hielden, maakten jacht op de rooversbende van Jan De Lichte (1). En in de vlucht om aan de vervolgers te ontkomen, zwierf er allerlei gespuis langs de wegen.

Twée boeren, die aan een hoeve stonden, keken naar Castilla.

— Peer, is dat niet de heks van Aalst? vroeg de een aan den ander.

— Een heks? Zwijg toch Karel! Dat meisje verdient ons aller dank.

(1) Zie ons vorig boekje: « De Heks van Aalst », Nr 255.

— Maar ze is toch aangehouden geworden door de schoutsknechten.

— En weer losgelaten.

— Door den Franschen kommandant van Aalst heb ik gehoord, zei Karel.

— Welnu, toen is die Fransche kommandant zeer rechtvaardig geweest, beweerde Peer. Ik ken het fijne van het geval. Twee deugnieten hebben dat meisje ongelukkig willen maken. De eene was baron van Looteram, een verwaande, onbarmhartige kasteelheer. Die wilde, dat dit meisje bij zijn vrouw kwam dienen. Maar ze weigerde, omdat ze voor haar vader moest zorgen. Ze heeft geen moeder meer. De baron was kwaad. Dat meisje zei hem oprecht haar meening, dat ze een vrij mensch was en geen slavin van 't kasteel. En ze had gelijk. De baron kon dat niet verdragen. En ze had nog een vijand: een boerenwerkman van Burst, zekere Michiels, die echter tot de bende van Jan De Lichte behoorde. Hij wilde dat meisje en haar vader ook bij de rooverstroep inlijven. Ze weigerde, want ze zijn brave, eerlijke menschen. En om zich te wreken, ging die Michiels bij baron van Looteram klagen, dat het meisje een heks was en zijn vrouw en kind ziek had gemaakt. De deugniet vertelde overal die leugens, en ge weet, hoe gemakkelijk de menschen dan klappen. De baron was blij het meisje nu in 't ongeluk te kunnen brengen. Zulke hee-

ren hebben veel invloed bij de overheid. De baron kwam naar den schout te Aalst en kloeg het meisje aan als heks. En ze werd aangehouden. Haar vader ging toen naar den Franschen kommandant. Het meisje had een dag te voren juist een grooten dienst bewezen, en den kommandant verteld, waar er roovers bijeen kwamen, in het Elzenboschje te Burst. Er zijn er veel, die roovers kennen, maar niet durven spreken uit vrees voor wraak, van dat slecht volk. Het meisje durfde het wel. De kommandant zond soldaten uit en deze hielden roovers aan. En de kommandant nam toen allerlei maatregelen om de bende uit te roeien. De klopjacht is nu begonnen. Zoo de kommandant wist, dat dit meisje eerlijk en moedig was. En hij haalde haar uit de handen van de heksenmeesters. 't Was juist bijtijds, want die strenge heeren wilden haar laten pijnigen om ze te doen bekennen. Ze blijft nu met haar vader in de stad, in het gebouw van den kommandant. Moesten die twee naar Burst weergekeerd zijn, Jan De Lichte hadde ze wel doen vermoorden.

Zoo vertelde Peer en het was de waarheid over Castilla Bolle.

— Maar Peer, ze is toch een Djypt (1), her-
nam Karel.

— Haar moeder was een Djypt en van haar

(1) Zigeunster.

heeft ze die donkere oogen. Maar de moeder had het Djyptenvolk verlaten om braaf en Christelijk te leven en ze trouwde met een Vlaming. Dat meisje is vroom en treffelijk. Ze hielp veel gebrekkigen en zieken te Burst en zoo ook de vrouw van dien Michiels, een laffen kerel! Michiels keek naar zijn vrouw en kind niet om, en zwierf met de roovers mee. Maar nu zit hij vast. De kommandant heeft alles onderzocht en Michiels moest bekennen, dat hij het meisje valsch had beticht.

— Dan moesten ze dien baron van Looteram ook straffen.

— Wie weet, wat er nog gebeurt!

Castilla Bolle was den weg een eind opgewandeld. Maar ze mocht zich niet verder wagen, want de streek werd al spoedig eenzaam en ze wist het, dat de roovers haar haatten en wraak zouden nemen, indien ze de gelegenheid kregen.

— O, als er maar niets met vader gebeurd is! zei ze angstig.

Hij was naar Burst gegaan, waar immers hun huisje stond, om 't een en ander te halen. Castilla had hem nog gesmeekt, in de stad te blijven. Maar Neel Bolle, haar vader, kende geen vrees, en beloofde voorzichtig te zijn.

En nu was hij nog niet terug...

Castilla keerde terug.

— O God, bescherm vader, bad ze.

Wat later hoorde ze gerucht. Ze keek om. Er

kwam ginds een groep ruiters. Het waren Fransche soldaten. Nu moest Castilla niet bang meer zijn. Ze wachtte. De soldaten werden omstuwd door menschen uit de streek, nieuwsgierigen, maar ook weenende vrouwen met havelooze kinderen. Deze vrouwen en kinderen waren familieleden van gevangen roovers, die zwaar geketend tusschen de paarden stapten, en naar de stad geleid werden.

Plots bemerkte Castilla bij het volk haar vader. Ze voelde nu groote vreugde en haastig ging ze bij hem.

— Ha, dag, Castilla, zei Neel Bolle. Gij zijt zeker ongerust geweest?

— O ja, vader!

— Ik kon niet eer komen... De wegen waren tot twee uur afgesloten door Fransche soldaten, die een klopjacht hielden. Ze hebben weer veertien roovers aangehouden. Maar Jan De Lichte is er niet bij... En er loopen er nog veel met hem.

De meeste gevangenen keken somber, beducht nu voor hun lot. Vrouwen jammerden en beweerden, dat hun man of hun zoon onschuldig was.

Een andere vrouw Belle geheeten, kwam bij Castilla, die haar goed kende. Belle was een bedelares en had dikwijls van Bolle's dochter een aalmoes gekregen.

— Castilla, kloeg Bolle, de soldaten hebben mijn Sies ook gevangen genomen; zie den sukke-

laar daar gaan. Hij is nooit bij de bende geweest. 'k Weet wel, dat hij te veel langs de wegen doolde, maar hij leude en was geen dief. O, ik heb gehoord, dat gij veel kunt doen bij den opperbaas van de soldaten. Spreek toch voor mijn man en God zal 't u loonen.

Castilla voelde medelijden met Belle, die te oud was om te werken en alleen door bedelarij haar kost had kunnen opzamelen. Ze kon niet gelooven, dat Sies, haar man, tot de bende behoord had. Er werden in een klopjacht wel meer onschuldigen opgedreven en meegeleid.

— Belle, de kommandant zal alles eerlijk onderzoeken, sprak ze. Heb maar moed.

— O, spreek gij voor Sies. De vent zal het besterven in de gevangenissen.

Castilla beloofde een goed woordje te doen.

Aan de stad werd het volk teruggedreven. Het mocht niet binnen. Maar Castilla en haar vader hadden een paspoort.

Een ruwe vrouw kwam voor het meisje staan.

— Gij hebt ons volk verraden! schreeuwde de feeks. O, ik zou u kunnen dood slaan.

— Zwijs! snauwde Neel Bolle. Ik ken u wel... Ge zijt Zwarte Lies... Ge hebt van de rooverij geleefd.

— Dat liegt ge, oud scharminkel! raasde het wijf.

— Ge waart alle dagen dronken en ge zijt het nu zeker ook, hernam Bolle.

— Och, vader, moei u niet met haar! sprak Castilla.

En ze leidde hem door de poort. Wat gaf ze om de verachting van sletten en verlopen vrouwen, die van de rooverij der mannen hadden geleefd.

De burgerij van Aalst kwamen aangelopen om de gevangenen te zien.

Castilla stapte met haar vader naar het kommandantsgebouw, waar ze een kamer hadden.

— Ik heb baron van Looteram gezien, vertelde Neel Bolle.

— En was hij niet beschaamd, vader? Een onschuldige aanklagen van hekserij, omdat ik hem gezegd had, dat ik geen slavin was van 't kasteel.

— Beschaamd? Wat zou hij! De baron herhaalde nog eens, hoe hij wel zorgen zou, dat geen enkele boer me nog werk zou geven.

— Zoo'n valschaard!

— Hij kan het niet zetten, dat ge vrij zijt. Er zijn nu soldaten ingekwartierd op het kasteel, de mannen die roovers nazitten. 't Is gedaan met de bende. Alle wegen worden bewaakt en ook de veerbooten aan de Schelde en de Dender. De bosschen zijn omsingeld. De kommandant pakt het goed aan. En onze overheid helpt hem flink. Alle

burgemeesters, schouten, veld- en boschwachters zijn op hun post. En de menschen voelen zich verlicht. Ha, ze spreken met lof over u, Castilla, omdat gij de eerste roovers aangeklaagd hebt.

— Gij waart het, vader, die hun gesprek afluisterdet en zoo wist, waar ze samen kwamen, zei de dochter. Och, we hebben maar onzen plicht gedaan. Dat stelen en moorden kon niet blijven duren. Maar wat denkt ge van Sies? Belle vroeg me voor hem bij den kommandant te spreken.

— Ik geloof niet, dat Sies ooit bij de bende is geweest, maar misschien heeft hij wel eens wat van een roover gekocht. Praat toch eens over hem met den kommandant. Sies is in elk geval geen slechte man, maar er zijn veel menschen op den dool geraakt.

Neel Bolle en Castilla kwamen in het kommandantshuis. Hier hadden ze van den bevelhebber een kamer gekregen, nadat Castilla de verblijfplaats van roovers aangewezen had. In dit gebouw waren vader en dochter veilig.

's Avonds kwam de kommandant eens bij hen. Hij had groote achting voor deze eenvoudige, eerlijke lieden. Hij moest echter een tolk meebrengen, want hij kende geen Vlaamsch, en Bolle en zijn dochter spraken geen Fransch.

De kommandant was tevreden over de nieuwe aanhoudingen en beweerde, dat het land van Aalst nu spoedig zou gezuiverd zijn.

Castilla hield haar woord en sprak over Sies, den leurder en Belle, de bedelares. De kommandant beloofde dat geval nauwkeurig te laten onderzoeken.

Hij begreep wel dat er onschuldigen zouden opgeleid worden. Er waren veel landloopers, bedelaars, doch het onderzoek zou rechtvaardig geschieden.

II.

Meer en meer roovers werden gevangen genomen, ook vrouwen. En zekeren dag zag Castilla Zwarte Lies bij een troep gebondenen. De rechters waren al met het onderzoek bezig. En gevangenen verklaptten lieden, die nog te Velzike, Rooborst, Borsbeke, Sottegem, Leeuwergem, Herzele, Burst, Erpe en op andere dorpen woonden.

Dan kregen veldwachters bevel die personen aan te houden en naar Aalst op te zenden.

Bijna dagelijks kwamen er gevangenen in de stad aan. En de gevangenis zat vol. Vrouwen en kinderen kwamen voor het gebouw roepen en weenen. De soldaten maakten hier een eind aan en bij de poorten weigerde men den toegang aan buitenlieden zonder papieren.

Op een avond zat Neel Bolle somber bij het vuur.

— Wat scheelt er aan, vader? vroeg Castilla.

— Och, kind, ik ben aan 't overpeinzen, hoe ik nu ook in de gevangenis had kunnen zitten... Michiels wilde me overhalen in de bende te gaan. Hij sprak over de gierige boeren, die ons te weinig betaalden en hard lieten werken. Ik werd ontevreden. En ik luisterde naar die ophitsende en sluwe taal. Ik liet Michiels en een anderen roover in huis komen om nog naar hen te luisteren. En gij, hoordet het boven op uw kamertje...

— Ja, vader, en toen die kerels weg waren, kwam ik beneden. En 'k sprak over mijn brave moeder... En ik zei dat gij altijd eerlijk waart geweest. En ge hebt toen dadelijk gezegd, dat ge van de roovers niet wildet weten. 'k Trok den blinddoek weg, dien Michiels voor uw oogen wilde spannen.

— Gij hebt me gered, Castilla, hernam de oude man ontroerd.

— Och, vader, moest gij den zin van Michiels gedaan hebben, dan zoudt gij bij den eersten rooftocht weggeloopt zijn. Uw geweten zou u geen rust gelaten hebben... Uw zinnen waren in den war... Kom, dub er niet meer over...

Dankbaar keek Bolle zijn dochter aan. Ze was zoo'n goede huishoudster en ze had zulk een braaf hart.

Den volgenden morgen werd Castilla in het

bureel van den kommandant geroepen. Ze ontstelde wat, toen ze daar baron van Looteram zag staan.

— Castilla, zei de kommandant, de baron heeft u wat te zeggen.

De kasteelheer was vuurrood.

— Castilla, sprak hij, ik was verkeerd ingelicht door Michiels, toen ik u van hekserij aankloeg...

— Neen, mijnheer de baron, ge hebt me opzettelijk beticht om wraak te nemen.

De tolk vertaalde dit.

— Dat is waar, zei de kommandant. De baron moet hier niet rond den pot draaien.

Hij keek den kasteelheer aan en vervolgde op strengen toon:

— Doe uw plicht of ik klaag u aan voor valsche getuigenis! Gij hebt dit meisje in 't ongeluk willen storten.

— Het spijt me, stamelde van Looteram. Castilla, ik vraag u vergiffenis.

't Kostte hem blijkbaar veel moeite dit te zeggen, maar de kommandant had zulks van hem geëischt.

't Was wel treurig, dat een vreemdeling een baron dwingen moest schuld te bekennen.

De edelman had zelf de lieden op zijn gebied moeten beschermen.

— O, ik vraag geen straf tegen u, zei Castilla. Wees rechtvaardig voor de menschen! Gij zijt

rijk en machtig, en ge moogt geen onrecht doen.

— Ge komt er goedkoop van af, hernam de kommandant. Zonder mij ware dit meisje gepijnigd en misschien verbrand geworden als heks. zij, die braaf en moedig is, en de armen hielp, al bezat ze zelf weinig. Ge kunt nu gaan, baron van Looteram!

De kasteelheer vertrok. Hij voelde zich diep vernederd.

— Ha, wacht tot de Franschen weg zijn, dan zal ik dien Bolle en zijn dochter wel eens anders krijgen! siste hij.

Eenige dagen verliepen.

Weer kwam de kommandant met zijn tolk bij Bolle en Castilla.

— De rechters hebben op mijn verzoek dadelijk het geval van Sies, den leurder, onderzocht, vertelde hij. De man heeft wel eens wat gekocht van een dief, kleine dingen, maar is nooit met de bende mee geweest. En daarom verdient hij wel wat straf, doch zal niet met de bende gevonnist worden.

— En welke straf? vroeg Castilla.

— Hij zal aan den schandpaal gesteld worden, en een paar dagen gevangenisstraf krijgen. Moest hij met de bende gevonnist worden, het zou erger verloopen. De rechters zullen zeer streng zijn voor de roovers en hun medeplichtigen.

Castilla dankte den kommandant voor zijn dienstvaardigheid. Ze dacht aan Belle, de ongelukkige sukkel.

Eenige dagen later, zag men te Aalst een zonderling schouwspel. Op een pleintje werd Sies ten toon gesteld. Hij stond achter een schutting, maar moest zijn hoofd en handen daar openingen steken. Zoo werd hij vastgebonden.

Twee soldaten hielden de wacht. Burgers kwamen kijken. Kinderen bespotten hem...

Sies was geweldig beschaamd, maar rekende zich nog gelukkig er zoo goed van af te komen.

Castilla ging niet kijken. Maar toen aan 't einde van den dag, Sies bevrijd werd, bezocht Neel Bolle hem in de gevangenis. Hij bracht hem wat eten.

— Sies, zei hij, blijf nu eerlijk; o, ik weet het, een mensch kan dolen... 't is mij ook gebeurd...

— Ik zal nooit meer iets aanraken, dat niet van mij is, beloofde Sies. Castilla heeft voor mij ten beste gesproken. God zal het haar loonen...

Na een paar dagen mocht Sies naar zijn huisje te Burst. En Belle weende van blijdschap. Ze bad dien avond voor Castilla.

De klopjacht op de roovers duurde onbarmhartig voort. Eindelijk werd ook de kapitein, Jan De Lichte, aangehouden.

Hij was niet ver geraakt. Tegen Meirelbeke verdook hij zich in een hollen boom. En leurder

kwam daar voorbij met zijn hondenkar. De dieren wilden niet verder en blaften tegen den boom. De leuder vermoedde onraad en gooide een steen in den hollen stam. Brullend stak Jan De Lichte zijn hoofd op. Er waren soldaten in de buurt, die toeschoten op het hulpgeroep van den leuder en zoo werd de beruchte kapitein aangehouden, en naar Aalst geleid.

De bende werd gevonnist; veel leden, zoo mannen als vrouwen, moesten voor altijd het land van Aalst verlaten. Ze kregen een brandmerk.

Zwarte Lies was er bij. Ze huilde van pijn, toen de beul haar een letter in den schouder drukte.

Wat later ging ze met andere verbannen door de stad. Ze zag Castilla, die een boodschap gedaan had.

— Wacht maar! schreeuwde ze woedend.

Castilla keek op en herkende de feeks.

— 'k Zal u wel vinden! dreigde Zwarte Lies.

Castilla ging door. Ze zou de gemeene vrouw niet antwoorden. De bende werd tot over de Dender gebracht en moest dan verder trekken.

Andere schuldigen gingen voor jaren in de gevangenis.

En de schuldigsten werden ter dood veroordeeld, zooals Jan De Lichte en Michiels. De terechtstellingen geschieden op de markt van Aalst.

De rust keerde in de streek terug.

Neel Bolle besloot in de stad te blijven. Hij opende een winkel van groenten, boter, eieren, waren, die hij in 't Land van Aalst ging koopen. Castilla bestelde. En daar ze zeer geacht werd om haar moedig gedrag, kreeg ze veel klanten. Vader en dochter verdienden goed hun brood.

III.

't Was Februari geworden. Een haveloos gekleede vrouw kwam Aalst binnen. Het was Zwarte Lies, wier man als roover aan de galg stierf. Zij zelve mocht nooit meer in 't Land van Aalst komen. Nu overtrad ze 't verbod. Ze had in den vreemde gezworven en nog geleefd van bedrog en diefstal.

Ze wist van een kennis, dat Castilla te Aalst een goed leven had. En Zwarte Lies kon dat niet verdragen.

Castilla had de eerste roovers verraden.

— Zoo zijn we er allemaal aan geraakt, zei Zwarte Lies telkens en ze kon het Castilla niet vergeven.

Ze koesterde nu een slecht plan. Ze zou in den winkel van Castilla gaan, en iets koopen, en dan Castilla met een mes dooden. Zoo misdadig, was deze feeks, die altijd in 't kwaad had geleefd.

— Eer er hulp is, vlucht ik wel, meende ze.

Maar Castilla zal niet gelukkig leven, terwijl ik in den vreemde dool.

Ze vernam waar Castilla woonde en spiedde door het raam. 't Was al avond. Bij een lampje bestelde Castilla een meisje.

— Ze ziet er goed uit... ze is net gekleed... en ik ben een landloopster, morde Zwarte Lies. Ha, om ons te verraden, heeft ze zeker geld gekregen. Maar ik zal ons volk wreken.

Het kind verliet den winkel en nu trok Lies binnen. Onder haar vuil jak was het mes verborgen...

— Geef mij drie eieren, zei Lies, die in de schaduw bleef.

Castilla keek scherper. Die stem was haar niet vreemd...

— Lies! riep ze uit.

Maar ze zag, hoe de booze vrouw een mes te voorschijn haalde,

— Vader! schreeuwde Castilla, en ze stak een korf beschermend vooruit.

— Ge moet er aan, valsche verraadster! tierde Zwarte Lies, woedender nog, omdat ze ontdekt was.

Maar Neel Bolle kwam uit de kamer...

— Zwarte Lies... ze wil me met een mes steken... Pas op vader! kreet Castilla.

— Alle twee moet ge dood! raasde de feeks

Er kwam een klant binnen, een stoere kerel.

Hij zag het mes flikkeren. Met een ruk trok hij Lies achterover. Het wijf verweerde zich als een furie. Bolle hielp ze overmeesteren. Op het lawaai kwamen er andere personen toegeschoten. Men haalde schoutsknechten en de misdadigster werd gevangen genomen.

Castilla was aan een groot gevaar ontsnapt.

Zwarte Lies was al schuldig, omdat ze te Aalst terugkeerde en nu nog die moordpoging.

De rechters toonden zich streng.

Zwarte Lies had nooit gedeugd. En na de kastijding der bende, was er dus bij haar geen berouw geweest.

In die dagen strafte men hard. Lies werd tot de

Castilla vond dit toch vreeselijk en ze vroeg aan den kommandant of deze het vonnis niet kon verzachten.

Maar hij wilde er niet van weten.

— 'k Kan niet, zei hij. We moeten een voorbeeld stellen. Er zwerven nog van die veroordeelden rond. Er moet veiligheid heerschen.

En Lies boette haar kwaad aan de galg buiten de stad.

De Franschen trokken heen uit Vlaanderen. Hun oorlog was geëindigd. De kommandant nam vriendelijk afscheid van Bolle en Castilla. Hij was galg veroordeeld.

voor ieder rechtvaardig geweest. En al waren de

Aalstenaren blijde om den vrede, ze hadden tegen den vertrekkenden bevelhebber geen wrok.

Baron van Looteram durfde niets meer tegen Castilla ondernemen. De overheid zou niet naar hem luisteren en de burgerij hem de stad uitjagen.

Men wist nu te Aalst welk een tiran hij was. En hij bleef 't veiligst op zijn kasteel.

Bolle en Castilla leefden tevreden. En eenige jaren later trouwde het meisje met een braven koopman. Vader bleef bij het gezin inwonen en had een rustigen levensavond.

EINDE.

WIE MET PIK OMGAAT, WORDT ER MEE BESMET.

— Bertus, ik heb u dezen morgen zien spelen met Dries; die knaap staat in geen goed gerucht en doet zich in woorden en manieren niet gunstig voor; ik zou liever hebben, dat ge dien jongen liet loopen en andere kameraden opzocht, zei vader Jansens.

— Ik heb hem toch nog nooit iets kwaads zien uitvoeren, vader, sprak Bertus.

— Dat wil ik graag gelooven, Bertus! Ik heb hem ook nooit iets slechts zien bedrijven; maar ik weet, dat hij booze streken uithaalt in 't geniept. Hij is geen vriend voor u.

Bertus was geen jongen, die niet naar de raadgevingen van zijn vader zou luisteren. Hij nam zich dan ook voor, het verkeer met Dries minder druk te maken en eindelijk te staken. Doch hij ondervond, dat zijn voornemen gemakkelijker op te vatten dan uit te voeren was, want hoe hij Dries ook poogde te ontwijken, zoo zocht deze hem, naar het scheen met voordacht, telkens op. Bertus vergat langzamerhand den ouderlijken raad; bovendien was Dries een opgeruimde en geestige jongen, en toen hij Bertus een sijsje geschonken en hem onderricht had, hoe het beestje op de kruk geleerd moest worden, ja, toen had hij

hem geheel ingepakt, en was de vriendschap tus-
schen beiden geklonken.

Maar waarom had Dries zijn best zoo gedaan,
om van Bertus zijn kameraad te maken? Om deze
reden. Hij wist, dat Bertus gewillig en licht tot iets
over te halen was. Nu was het kwade gerucht, dat
van hem liep, ongelukkig waar: hij kneep, zooals
men zegt, de kat in het donker en had ze in de
mouw. In 't geniep deed hij dingen, die het dag-
licht niet mochten zien. En nu had hij een kame-
raad noodig, die hem een handje in zijn streken
zou kunnen helpen. Daartoe moest Bertus die-
nen. Zoo dom was hij niet, of hij begreep, dat bij
Bertus niet terstond met eenige slechtheid aan
boord moest komen, maar hem daarop voorberei-
den en ongemerkt daarin meeslepen.

Op zekeren avond zei hij tegen Bertus:

— Ik weet ergens buiten de stad een vinken-
nest. Jonge vinken kan vader gemakkelijk groot-
brengen en later voor goed geld verkoopen. Ik wil
het nest uithalen. Als ge woudt meegaan, zoudt
ge me misschien behulpzaam kunnen zijn.

— Waarom niet? zei Bertus. Als het maar niet
ver is; anders kom ik te laat thuis.

— O, daarover behoeft ge niet ongerust te
zijn; het is maar een kwartier buiten de stad, her-
nam Dries.

Dat kwartier bleek evenwel meer dan een half
uur te worden. Dries had dit natuurlijk wel gewe-

ten. Het was schemer, toen ze aankwamen, waar
Dries wilde wezen.

— In dezen hof is het, zei Dries.

— Maar dat is een afgesloten plaats; daar mo-
gen we niet binnengaan, sprak de ander.

— Toe, toe, wilt ge nu wegloopen en het me
alleen laten doen? Dan zoudt ge een laffe durf-
niet wezen.

— Mijn kameraad in den steek laten, dat is lee-
lijk; in den tuin sluipen, dat is even leelijk, dacht
Bertus.

Maar zich een laffen durfniet toonen!

— Vooruit dan maar! riep hij.

Dries ging; Bertus kwam hem achterop, hoe-
wel schoorvoetend.

Het was al tamelijk donker, onder de boomen
van den hof. Dries struikelde over iets en viel in
het gras.

— Wat is dat? riep hij uit. Ha! die komt ons
juist van pas! en hij vatte een ladder aan, die op
den grond lag. Hier is de boom, dien ik hebben
moet. Toe, help eens die ladder er tegen aanzet-
ten; zooveel te spoediger zijn we klaar, vervolg-
de hij.

Weldra stond de ladder tegen den boom. Dries
klom er op en verdween tusschen de takken.

— Ik kan het nest niet vinden, riep hij zacht.
Maar om geen vergeefsche reis te doen, zal ik
maar wat appels meenemen.

Dat nestuithalen was ook slechts een voorwendsel geweest, om Bertus mee te troonen.

— O neen, riep de bedrogene angstig uit. Doe dat toch niet. Hebt ge me daarvoor meegenomen? O, als ik dat geweten had!

— Ge moet maar hard schreeuwen! beet de ander hem toe. Dan hoort de heer ons. Houdt u liever doodstil. Ge zijt nu toch diefjesmaat, en meteen krijgt ge eerlijk uw deel van den buit. Nog wat geduld; ik ben klaar. Houd de ladder vast, ik kom af.

Maar door het hek kwam de dochter van den heer. Ze was uitgeweest met haar hond.

En het dier begon nu opeens geweldig te blaffen en schoot vooruit.

Bertus hoorde dat en angstig liep hij weg. De hond zette hem na.

— Help, help! schreeuwde Bertus.

Hij botste tegen een heer aan.

— Wat is dat! kreet deze.

— De hond, de hond! schreeuwde de knaap.

— Koest, Bello, zei de heer en de hond gehoorzaamde, al had hij zeker eerst zin gehad den jongen in 't been te bijten.

— Wat doet gij hier? vroeg de heer.

— O, 't is Dries...

— Vruchten stelen, hé! Ja, 't gebeurt hier meer... Kom maar eens in huis.

— Ik wilde niet stelen, kermde Bertus.

— Ge kwaamt zeker eens naar de bloemen kijken?

De heer greep Bertus bij den arm en nam hem mee. De jufvrouw naderde nu ook. Ze zei, dat een jongen vlak naast haar weggevlucht was.

— Nog een dief, sprak haar vader, maar een heb ik dan toch bij de kraag.

Dief! Wat klonk dat woord Bertus vreeselijk toe. Hij barstte in tranen uit.

— Ik herken u, zei de heer, toen hij den jongen in huis geleid had. Gij zijt de zoon van mijnheer Jansens... 'k Had toch nooit kunnen denken dat gij zoudt stelen!

— Ik kwam niet om te stelen! kermde Bertus.

— Nu nog liegen ook!

— O, mijnheer, luister dan eens! smeekte de knaap.

Hij vertelde nu alles.

De heer zond om zijn vader. Wat was deze beschaamd, toen hij alles hoorde!

— Bertus, ik weet dat gij niet kwaamt om appels te stelen, sprak hij. Maar ik heb u gewaar-schuwd, dat Dries een slechte kamaraad was.

De heer van den hof geloofde de uitlegging. Bertus kon met zijn vader mee gaan. Zijn moeder was ook zeer bedroefd, toen ze 't gebeurde vernam.

Den volgenden dag moest Dries bij den burge-meester komen. Deze vermaande hem ernstig. Als

Dries zich niet beterde, zou hij naar een gesticht gestuurd worden.

De menschen spraken er over. En ook Bertus Janssens werd er bij genoemd. Wie met pik omgaat, wordt er mee besmet!

Bertus wachtte zich wel nog met Dries om te gaan. En voortaan luisterde hij beter naar zijn vader.

DE DRIJVENDE WIEG.

Het was in het late najaar van 1421. Het stormde hevig uit het Noordwesten; de zee stond hoog tegen de kust van Nederland en Vlaanderen, en het water der rivieren kon dus niet in de zee uitstroomen. Dat water rees al hooger en hooger; de dijken braken door, en weldra bedekte de vloed een groot deel van Holland.

Ergens op het land stond een kleine hoeve. Daarin woonde een jonge boer met zijn vrouw en kind. Het water kwam over de velden heen aanzetten en begon in huis te dringen.

— Rap naar den zolder! riep de man. Er is gevaar!

De vrouw greep de kleine uit de wieg en klom er mee naar boven.

— Neem de wieg ook mee! zei ze.

De boer deed dit en droeg nog zooveel beddegoed, kleeren en eetwaren de trap op, als hij kon.

De vrouw had intusschen het kind weer in de wieg gelegd, en dit was gerust gaan slapen. Het besefte immers niets van 't ongeluk.

Bevende wachtten de ouders af wat verder hun lot zou zijn. Al meer en meer steeg het water. Het huisje schudde van de golven, die er tegen sloegen. Het dak kraakte van de heftige windvlagen, die er tegen stieten. In doodsangst zaten man en vrouw een tijd lang hand in hand. Daar kwam opnieuw een rukwind, nog feller dan de vorige, aangieren; de woning waggelde.

— God red ons kind! riepen de ouders.

Een zware slag volgde en het huis stortte neer. De boer en boerin moesten als velen hun leven in de golven laten! De ramp was ontzettend groot. Twee en zeventig dorpen in de omgeving van Dordrecht werden overstroomd. Twintig er van bleven voor altijd onder het water bedolven; de plek, waar deze gestaan hebben, heet nu **de Biesbosch**. Vele jaren daarna zag men nog de kerktorens boven het water uitsteken. Nu is het daar een uitgestrekt watergebied. Men ziet het, als men van Antwerpen naar Rotterdam reist en op de lange Moerdijkbrug rijdt. Maar men neemt thans weer land van de Biesbosch terug en er groeien reeds oogsten.

Maar luister wat er in die rampvolle dagen van 1421 verder gebeurde.

Dicht bij het tooneel van verwoesting en dood,

lag de stad Dordrecht, toen al flink bevolkt en welvarend door scheepvaart en handel.

In de stad legde men versterkingen aan om het water te keeren, dat woest tot aan de vestingen stuwde. Het noodweer dreef vele inwoners van die stad naar de dijken, om er hardnekkig te werken en te zien, hoe hoog het water stond. Ook een welgesteld burger sloeg zijn matel om, om er heen te gaan.

— Kom spoedig terug, beste man, zei zijn vrouw. Nu wij onze lieveling, ons Elsje, missen, gevoel ik mij zoo alleen, als gij het huis verlaten hebt.

Hun kind was onlangs gestorven.

— Ik beloof het u, ik blijf niet lang weg, sprak de man. Ik ben dadelijk terug.

Hij spoedde zich naar den dijk, even buiten de stad. Daar voegde hij zich bij een menigte lieden, die allen de halzen rekten, en die tuurden naar iets, dat ginder op het water dreef. Wat was het?

— Een hondenhok, zei de een.

— Een mand, sprak een ander.

— Neen, neen, riep na een poos een derde uit. Het is een wieg! Ik zie het duidelijk. Er zit een kat op.

Die man had gelijk: het was een wieg. Langzaam dreef het vreemde scheepje naar den dijk.

— Ik zie ook een kind! riepen er een paar met scherpe oogen.

— Een kind! Er ligt een kind in! hoorde men aan alle kanten.

Elk drong naar den oever, om het wicht te kunnen zien. Met een haak haalde men eindelijk heel voorzichtig de wieg naar den wal. De kat sprong van den wiegkap.

Een van de voorsten was die burger, van wien wie zoo even spraken.

— Mij dat kind! riep hij uit.

Hij bukte zich en nam zacht de kleine uit de wieg. Goddank! het kind leefde, het scheelde niets; alleen was het wat verkleumd. Hij wikkelde het in zijn mantel en ijlde er mee naar huis.

— Vrouw! riep hij uit, wat een geluk! Wij hebben een kind terug!

Wie dat geredde kind was, hebt ge al begrepen.

't Gebed der ouders was verhoord. De wieg met hun kind had op de golven geschommeld. De kat was op de kap gesprongen om eveneens het leven te behouden.

Als de wieg door de golven naar rechts schommelde en dreigde om te slaan, sprong zij links en herstelde het evenwicht. Dreigde het gevaar links, dan sprong het dier rechts. Zoo bestuurde ze de wieg, die nabij den Dordrechtschen dijk aandreef.

't Weesje werd Beatrix genoemd, dat is de gelukkige. De pleegouders voedden haar met liefde en zorg op. Later trouwde ze met een rijken inwoner van Dordrecht.

En de dijk, waar de wieg aandreef, heet nog altijd « Kinderdijk ». Men ziet hem, als men van Dordrecht naar Rotterdam vaart.

't Is er nu een nijverige streek, vol met scheepswerven.

Als de storm loeit vertelt men nog gaarne de wonderbare geschiedenis van het kind.

UIT HET LEVEN DER DIEREN.

In zeker Friesch dorp hadden een paar kraaien in de nabijheid van een boerenwoning een nest gemaakt. De boer meende, dat ze te veel schade aan zijn gewas toebrachten; ook begon hij het voortdurend gekras van de dieren vervelend te vinden; kort en goed, hij wilde zich van zijn lastige burens ontdoen. Hij schafte zich vergif aan en liet de arme vogels daaraan sterven. De tijding van deze vreeselijke gebeurtenis in de kraaienwereld verspreidde zich als een loopend vuurtje in den ganschen omtrek. Honderden kraaien kwamen van alle kanten toevliegen en schenen, door een vreeselijk leven, haar verontwaardiging over dezen moord te kennen te geven. Maar ze lieten het niet bij schreeuwen.

Ze deden meer en beter; in het nest lagen eieren, die op het punt waren uit te komen; twee, die door de overige tot pleegouders aange-

steld schenen te zijn, namen het verlaten nest in, broedden de eieren uit en zorgden vervolgens met de grootste liefde voor het kroost van het gedooide paar, tot de jongen in staat waren, in hun eigen onderhoud te voorzien.

Op een boom in een Duitsche stad had een ooievaarspaar zijn woning gevestigd, en juist daaronder hadden twee spreeuwen, als in een veilig hoekje, hun nest gebouwd. Veilig, ja, dat meenden zij ten minste, maar het bleek, dat ze zich vergist hadden. Een kat namelijk kreeg het spreeuwennest in het oog, en, belust op een malsch boutje, klauterde het roofdier omzichtig den boom in en naderde doodstil het nest. Ongelukkig voor den stouten aanrander, doch gelukkig voor de bedreigde vogels, stond een van de ooievaars op den uitkijk. Hij bespeurde het sluipend dier, begreep, wat zijn voornemen was, en hield zich gereed. Toen de kat goed en wel boven bij het spreeuwennest gekomen was, boog langbeen zich over den rand van zijn nest, greep met zijn langen snavel het niets kwaads vermoedende dier in den nek en liet het heel bedaard door de takken van den boom heen op den grond vallen. Als de ooievaar daarop een vroolijk geklepper had laten hooren, zouden we zeggen: dat was zijn hartelijk lachen om de poets, die hij de kat gespeeld had.